

Et Tipi Beyaz Teksas Bildircınları ile Japon Bildircınlarının Besi Performansı Bakımından Karşılaştırılması

Turgay ŞENGÜL¹, Şenol ÇELİK¹, A. Yusuf ŞENGÜL¹, Mustafa DEVECİ²

¹Bingöl Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootekni Bölümü-Bingöl

²Bingöl Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Zootekni ABD-Bingöl

*Sorumlu Yazar: tsengul2001@yahoo.com

Geliş Tarihi: 23.06.2021 Düzeltme Geliş Tarihi: 12.07.2021 Kabul Tarihi: 14.10.2021

Öz

Bu çalışma, etçi bir bildircın genotipi olan Teksas Beyazı ile Japon bildircınlarının besi performansı bakımından karşılaştırılması amacıyla yürütülmüştür. Denemede, her iki genotipten 48'er adet olmak üzere toplam 96 adet günlük yaşta bildircın civcivi kullanılmıştır. Deneme, her bir tekerrürde 16'sar adet hayvan olacak şekilde, üç tekerrürlü olarak planlanmıştır. Altı hafta süren besi periyodu süresince, grupların canlı ağırlık ve yem tüketimleri ölçülmüştür. Besi periyodu sonunda, Teksas Beyazı ve Japon bildircınlarına ait (altı haftalık) canlı ağırlıklar, yem tüketimleri ve yemden yararlanma oranları, sırasıyla; 247.58 ve 205.17 g (erkek+dişi), 820.42 ve 678.04 g, 3.44 ve 3.37 olarak bulunmuştur. Her iki genotip arasında, canlı ağırlık, yem tüketimi ve yemden yararlanma düzeyi gibi özellikler bakımından önemli ($P < 0.001$) farklılıklar gözlenmiştir. Sonuç olarak, Japon bildircınlarına oranla daha yüksek canlı ağırlığa sahip olan Teksas Beyazının bildircın eti üretiminde kullanılabileceği söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Teksas beyazı, Japon bildircını, Besi performansı.

Comparison of Fattening Performance of Meat-Type Texas White and Japanese Quails

Abstract

This study was performed to compare the fattening performance of a meat-type quail genotype with Texas White and Japanese quails. A total of 96 day-old quail chicks, 48 from two genotypes, were used in the experiment. The experiment was planned with three replications, with 16 animals in one repetition. During the six-week period, the live weight and feed consumption of the groups were measured. At the end of the fattening period, live weights, and additive feed consumptions and feed conversion ratios for Texas White and Japanese quails found as 247.58 and 205.17 g (male + female), 820.42 and 678.04 g, at 3.44 and 3.37, respectively. Significant differences ($P < 0.001$) were observed between the two genotypes, such as body weight, feed intake and feed efficiency. As a result, it can be said that Texas White which has a higher live weight than Japanese quails, it can be grown for quail meat production.

Key words: Texas White, Japanese quail, fattening performance.

Giriş

Japon bildircınlarının entansif şartlarda yetiştirilmesine 1920'li yıllarda Japonya'da başlanmış ve ilk olarak seleksiyon yoluyla yumurtacı hatlar geliştirilmiştir (Wakasugi, 1984). Japon bildircını, daha sonraki yıllarda (özellikle 1930-1950 yılları arasında) ABD, Avrupa, Yakın Asya ve Orta doğu ülkelerine yayılmıştır (Minvielle,

2004). Japonya'daki ticari bildircın işletmeleri genellikle yüksek yumurta üretimini amaçlarken, İspanya ve Fransa gibi ülkeler et üretimine önem vermişlerdir (Minvielle, 1998). Yapılan çalışmalar, Japon bildircınlarında canlı ağırlığın seleksiyona kolaylıkla cevap verdiğini göstermektedir. Teksas Beyazı ve Firavun bildircınlarında, altı haftalık canlı

ağırlığın seleksiyonla erkeklerde %29.2, dişilerde %32.6 oranında arttırılabildiği bildirilmiştir. (Anshakov ve ark., 2020). Canlı ağırlığın artırılması amacıyla yapılan çalışmalar karkas verimi ve et kalitesi üzerinde de etkili olmuştur (Oğuz, 2005). Günümüzde et amaçlı Japon bıldırcını üretimi birkaç ülkede yapılmakta olup, en büyük bıldırcın eti üreticileri Çin, İspanya, Fransa, İtalya ve ABD'dir. Avrupa'da en yüksek bıldırcın eti tüketimi ise Fransa, İtalya ve İspanya'dadır (Katerynych ve Pankova, 2020). Tüm dünyada bıldırcın eti ve yumurtası, son zamanlara kadar genellikle yerel ve küçük çaptaki işletmelerde üretilmekteydi. Bıldırcın üretiminin uzun süre gelişmemesinin en önemli nedenlerinden biri, et veriminin ve karkas kalitesinin düşük olmasıydı. Bu nedenle, bıldırcınların daha çok yumurtası için yetiştirilmesi tercih edilmiştir (Afanasyev ve ark., 2013). Ancak tüketicilerin, farklı kanatlı türlerinin etlerine olan ilgilerinin artmasıyla, özellikle gelişmiş ülkelerde bıldırcın eti üretimi de hız kazanmaya başlamıştır. Bu ürüne tüketicilerin ilgisinin artmasında bıldırcın etinin lezzeti ve diyet özellikleri büyük öneme sahiptir. Bıldırcın etinin kalite ve besin madde kompozisyonunun genotip, besleme ve kesim yaşı gibi faktörlerden önemli derecede etkilendiği bilinmektedir. Genchev ve ark., (2008), bıldırcın eti üretiminde en ekonomik kesim yaşının 35 gün olduğu bildirilmiştir. Halen, birçok ülkede yumurta amacıyla üretilen bıldırcınların etleri piyasaya sunulmaktadır. Etçi bıldırcın genotiplerinin çok az sayıda olması nedeniyle, sınırlı üretimi olan bıldırcın eti piyasada yeterli ölçüde yer almamaktadır. Halbuki, diğer kanatlı hayvanların etlerine göre, daha yüksek besleme değeri ve lezzet bakımından daha üstün olan bıldırcın eti, bıldırcın yumurtasına oranla daha az değerli bir gıda değildir. Tavuk etiyle karşılaştırıldığında, bıldırcın etinin birkaç kat daha fazla A, B₁ ve B₂ vitamini ile D vitamini içerdiği bildirilmiştir (Katerynych ve Pankova, 2020). Türkiye'de ticari etlik bıldırcın yetiştiriciliği yapan işletmelerin sayısı ise, son yıllarda bir miktar artış gösterse de henüz çok yetersizdir. Dünyada et üretimi amacıyla yetiştirilen genotiplerin başında Teksas beyazı ve Firavun bıldırcını gelmektedir (Anshakov ve ark., 2020). Teksas beyazı, Coturnix ırkının bir varyetesi olup, et üretimi amacıyla ıslah edilmiş ve bu amaçla yaygın olarak yetiştirilmektedir. Bu ırkın ıslahında, Japon bıldırcını ve İngiliz Beyaz bıldırcını (albino) kullanılmıştır. Texas Beyaz bıldırcını, etçi bir genotip olup, canlı ağırlık bakımından diğer genotiplerinden daha ağırdır. Sakin mizaçlı bir bıldırcın olup, 8-9 haftalık besi dönemi sonunda 370-435 g ağırlığa ulaşabildiği bildirilmektedir (Anonim, 2019). Ancak, yüksek canlı ağırlığın önemli bir kısmı yağlanma nedeniyle meydana

geldiğinden uzun besi süresi önerilmemektedir. Ayrıca, aşırı yağlanmanın üreme üzerine ciddi olumsuz etkileri de göz önünde tutulmalıdır. Bıldırcınlarda, canlı ağırlık ile abdominal yağ miktarı arasındaki genetik korelasyon 0.34 olarak bildirilmiştir (Toelle ve ark., 1991). Canlı ağırlığın artırılması amacıyla yapılan seleksiyonun, abdominal yağ miktarını artırmaya rağmen, karkas randımanı üzerinde etkili olmadığı açıklanmıştır (Caron ve ark., 1990). Teksas beyazı, et verimi yönünde yapılan seleksiyonla elde edilmiş olup, deri ve et rengi diğer bıldırcınlara oranla daha açık renklidir. Tüyleri beyaz renkli (albino) ve yolunması oldukça kolaydır. Vücut tüylerinin bazı bölgelerinde birkaç adet küçük siyah nokta bulunmaktadır. Yumurta üretimi oldukça düşük olup (120-160 adet), bu durum tamamen et verimliliği ile dengelenmektedir. Yumurta ağırlığı Japon bıldırcınlarından daha yüksek olup, 12-14 g arasındadır. Bu genotipin bakım ve idaresi çok kolay olduğundan gerek küçük yerel işletmeler, gerekse endüstriyel üretim için önerilmektedir.

Bu çalışma, ülkemizde ve dünyada en fazla yetiştiriciliği yapılan Japon bıldırcını ile Teksas Beyaz bıldırcınının altı haftalık besi performansı bakımından karşılaştırılması amacıyla yapılmıştır.

Materyal ve Metot

Hayvan materyali olarak, 48 adet Teksas beyazı ve 48 adet Japon bıldırcını olmak üzere toplam 96 adet günlük yaştaki bıldırcın civcivi kullanılmıştır. Deneme, 2021 yılının Nisan-Mayıs aylarında Elazığ ili Baskil İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğüne ait bir kanatlı hayvan ünitesinde yürütülmüştür. Çalışmada kullanılan bıldırcınlar, özel bir işletmeden satın alınan döllü yumurtaların kuluçka makinasında inkübe edilmesiyle elde edilmiştir. Civcivler, ilk iki hafta ana makinasında barındırılmış ve daha sonra 5 katlı bıldırcın kafeslerine alınmıştır. Deneme, altı hafta süreyle devam ettirilmiş ve bu süre içerisinde hayvanlara ait canlı ağırlıklar ve yem tüketimleri haftalık olarak ölçülmüştür. Çalışmada, 2 farklı genotip kullanılmış ve deneme tesadüf parselleri deneme desenine göre planlanmıştır. Gruplar, üç tekerrürlü ve her bir tekerrürde 16 adet hayvan olarak şekilde dizayn edilmiştir. Deneme süresince, bıldırcınların tutulduğu ortamın sıcaklığı ölçülerek, kayıt altına alınmıştır. Denemenin yürütüldüğü odada, ortalama kümes sıcaklığı 17.2 °C ve nispi nem %43.5 olarak belirlenmiştir. Deneme odasının havalandırmasında doğal havalandırmadan yararlanılmış, aydınlatılmasında ise floresan lamba kullanılmıştır. Aydınlatma programı, 16 saat aydınlık ve 8 saat karanlık şeklinde uygulanmıştır. Denemede kullanılan yemler ticari bir işletmeden temin edilmiştir. Bıldırcınlar, ilk iki haftada,

başlangıç rasyonu olarak %24 ham protein ve 2922 kcal/kg ME, daha sonraki 4 haftada ise %21 ham protein ve 2850 kcal/kg ME içeren yemlerle beslenmiştir. Hayvanların yem ve su ihtiyaçları *ad libitum* olarak sağlanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 23.0 versiyonu ile analiz edilmiş olup, istatistiksel

analizlerde tanımlayıcı istatistikler ve t testi kullanılmıştır.

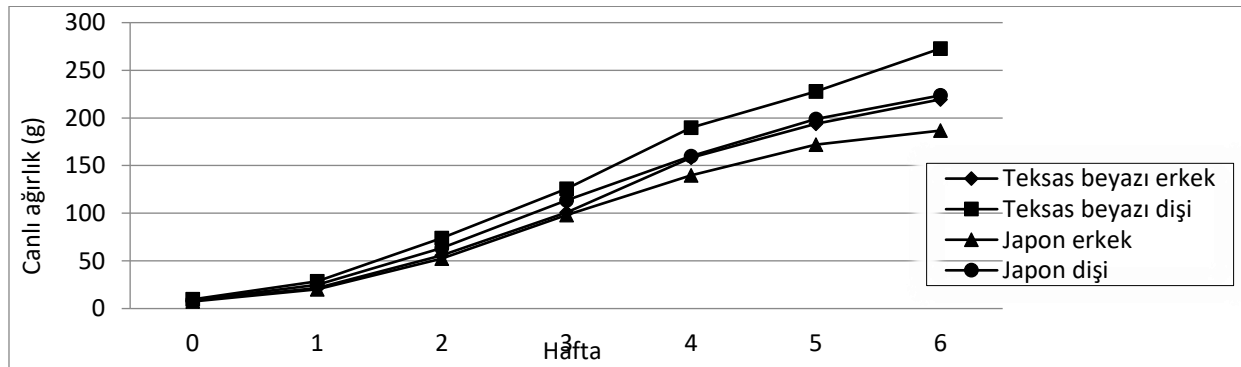
Bulgular ve Tartışma

Deneme gruplarının haftalık canlı ağırlık ortalamalarına ait değerler ve canlı ağırlık değişimleri Çizelge 1 ve Şekil 1’de verilmiştir.

Çizelge 1. Teksas beyazı ve Japon bildircinlerinin haftalık canlı ağırlık (g) ortalamalarına ilişkin değerler ve standart hataları.

Hafta	Cinsiyet	Genotipler		P
		Teksas Beyazı	Japon bildircini	
Çıkış Ağ.	E	8.22±1.13a	7.38±1.10b	***
	D	9.60±1.19a	8.67±1.10b	***
	E+D	8.95±1.12a	8.02±1.12b	***
1	E	21.52±1.71	20.29±1.37	Önz
	D	28.50±2.58a	24.96±2.54b	***
	E+D	25.19±2.65a	22.63±2.47b	**
2	E	55.82±2.68	52.42±2.69	Önz
	D	74.07±3.19a	63.62±3.03b	***
	E+D	65.11±3.59a	58.02±3.27b	***
3	E	100.80±4.51	98.21±4.91	Önz
	D	125.53±4.39a	113.42±4.01b	***
	E+D	114.29±4.16a	105.81±4.76b	**
4	E	158.22±4.72a	139.75±4.67b	***
	D	189.83±4.31a	159.75±4.24b	***
	E+D	174.59±4.76a	149.75±4.01b	***
5	E	193.73±5.09a	172.13±5.83b	***
	D	227.69±5.07a	199.00±5.81b	***
	E+D	211.64±5.16	185.56±5.57	Önz
6	E	219.46±6.68a	186.71±5.63b	***
	D	272.79±6.72a	223.63±6.80b	***
	E+D	247.58±6.46a	205.17±6.13b	***

a,b: Aynı satırda farklı harfle gösterilen ortalamalar arasındaki farklılıklar önemlidir. **: P<0.01, ***: P<0.001, Önz: Önemsiz. E: Erkek, D: Dişi, E+D: Erkek+Dişi.

Şekil 1. Teksas beyazı ve Japon bildircinlerinin erkek ve dişilerine ait canlı ağırlık değişimleri.

Çizelge 1 incelendiğinde, canlı ağırlık bakımından iki genotip arasında önemli farklılıkların olduğu görülmektedir. Teksas beyazı, canlı ağırlık bakımından 1., 2. ve 3. haftalardaki erkekler, 5. haftadaki erkek+dişi karışık eşey dışındaki tüm haftalarda önemli ($P<0.01$, $P<0.001$) düzeyde üstünlük göstermiştir. Altıncı haftanın sonunda, Teksas beyazı erkek+dişi karışıktaki 247.58 g canlı ağırlığa sahip olurken, Japon bıldırcınlarında bu değer 205.17 g olarak belirlenmiştir. Sonuçlar, iki genotip arasında rakamsal olarak 42 g'lık bir ağırlık farkının (%17.1) olduğunu göstermektedir. Santos ve ark., (2011), et tipi bıldırcınlarda canlı ağırlığın 240 ile 270 g arasında değiştiğini açıklamıştır. Minvielle ve ark., (1999), et verimi yönünde selekte edilen Japon bıldırcınlarında canlı ağırlıkların erkeklerde 285.5i dişilerde 307.1 g olduğunu

bildirmişlerdir. Yapılan diğer bir çalışmada, Fransız, Alman ve Japon genotiplerindeki bıldırcınlarda altıncı hafta sonu canlı ağırlığına ait en yüksek değerler Japon genotipinden (182.48 g) elde edilmiştir. Fransız ve Alman genotipinde ise söz konusu değerler (sırasıyla, 139.57 ve 138.18 g) Japon genotipine göre önemli derecede daha düşük bulunmuştur (Aldağ ve Odabaşıoğlu, 1995). Minvielle (1998) ise, yüksek canlı ağırlık yönünde selekte edilen erkek ve dişi Japon bıldırcınlarında dört haftalık canlı ağırlık değerlerini sırasıyla, 243 ve 253 g olarak belirlemiştir. Kluczek (2009), etçi bir genotip olan Firavun bıldırcınının altı haftalık canlı ağırlığını 234.7 g olarak bildirmiştir. Genotiplerin canlı ağırlık artışları haftalık olarak Çizelge 2'de verilmiştir.

Çizelge 2. Teksas beyazı ve Japon bıldırcınlarının canlı ağırlık artışlarına (g) ilişkin değerler ve standart hataları.

Hafta	Cinsiyet	Genotipler		P
		Teksas Beyazı	Japon bıldırcını	
0-1	E	13.31±1.46	12.92±1.95	Önz
	D	18.90±1.84	16.52±1.71	Önz
	E+D	16.11±1.32	14.72±1.96	Önz
1-2	E	34.30±2.48	32.13±2.65	Önz
	D	45.57±2.58a	38.56±2.54b	**
	E+D	39.94±2.53	35.36±2.67	Önz
2-3	E	44.98±2.57	45.79±3.28	Önz
	D	51.46±2.52	49.80±2.45	Önz
	E+D	48.22±3.49	47.79±3.93	Önz
3-4	E	57.42±3.00a	41.54±2.97b	***
	D	64.30±3.98a	46.33±3.07b	***
	E+D	60.86±4.66a	43.94±3.25b	***
4-5	E	35.51±2.67	32.37±2.27	Önz
	D	37.86±2.50	39.25±2.02	Önz
	E+D	36.69±2.65	35.81±2.70	Önz
5-6	E	25.73±2.03a	14.59±1.93b	***
	D	45.00±3.54a	24.62±2.38b	***
	E+D	35.36±4.34a	10.63±1.29b	***

a,b: Aynı satırda farklı harfle gösterilen ortalamalar arasındaki farklılıklar önemlidir. **: $P<0.01$, ***: $P<0.001$, Önz: Önemsiz. E: Erkek, D: Dişi, E+D: Erkek+Dişi.

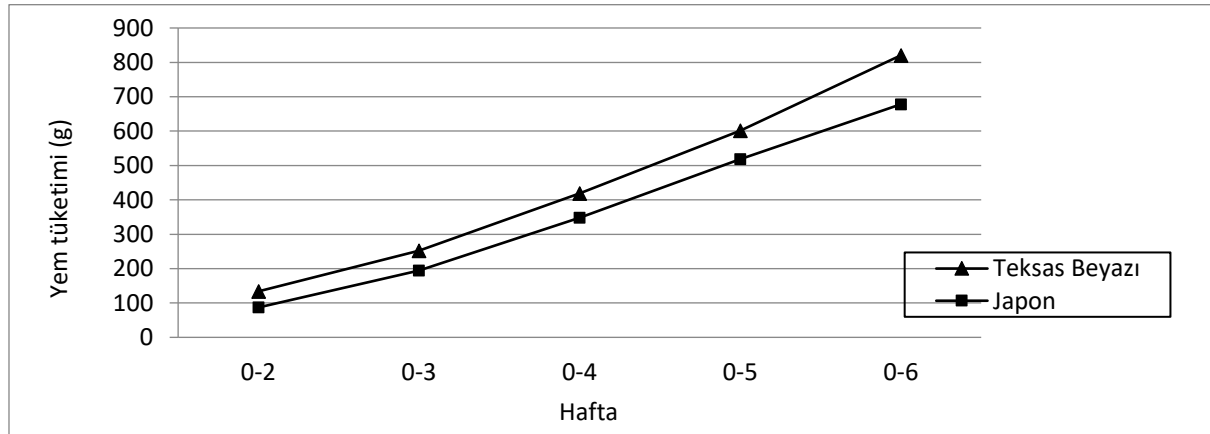
Denemenin ilk üç haftasında, genelde canlı ağırlık artışları bakımından önemli farklılıklar görülmezken (1-2 haftada dişiler hariç), 3-4 ve 5-6 haftalık dönemlerde önemli ($P<0.001$) farklılıklar saptanmıştır. Elde edilen sonuçlara bakıldığında, özellikle son periyotta (5-6 hafta) Japon bıldırcınlarındaki büyüme önemli ölçüde

yavaşlarken, Teksas beyazında büyümenin azalmadan devam etmesi dikkat çekicidir. Deneme gruplarının günlük, haftalık ve eklemeli yem tüketimlerine ait değerler ve yem tüketimlerinin haftalara göre değişimi Çizelge 3 ve Şekil 2'de verilmiştir.

Çizelge 3. Teksas beyazı ve Japon bildircinlarının günlük, haftalık ve eklemeli yem tüketimlerine ilişkin değerler ve standart hataları.

Hafta	Genotipler		P
	Teksas beyazı	Japon bildircini	
	Günlük yem tüketimi (g)		
1	5.93±0.10a	3.58±0.14b	***
2	13.18±1.19a	8.84±0.80b	***
3	16.94±1.14a	15.35±1.18b	**
4	23.74±1.07a	21.98±1.19b	**
5	26.54±2.23a	24.37±2.24b	**
6	31.24±2.18a	22.77±2.27b	***
	Haftalık yem tüketimi (g)		
1	41.53±0.72a	25.12±0.99b	***
2	92.28±1.29a	61.80±0.62b	***
3	118.58±1.00a	107.49±1.28b	**
4	166.19±2.45a	153.87±2.32b	***
5	185.81±3.59a	170.62±3.68b	**
6	218.69±4.33a	159.37±4.91b	***
	Eklemeli yem tüketimi (g)		
0-2	133.81±2.82a	86.99±2.10b	***
0-3	252.39±2.50a	194.17±2.18b	***
0-4	418.58±2.74a	348.05±2.34b	***
0-5	601.73±3.08a	518.00±3.57b	***
0-6	820.42±4.57a	678.04±4.53b	***

a,b: Aynı satırda farklı harfle gösterilen ortalamalar arasındaki farklılıklar önemlidir. **: P<0.01, ***: P<0.001.

Şekil 2. Teksas beyazı ve Japon bildircinlarının eklemeli yem tüketimlerinin değişimi.

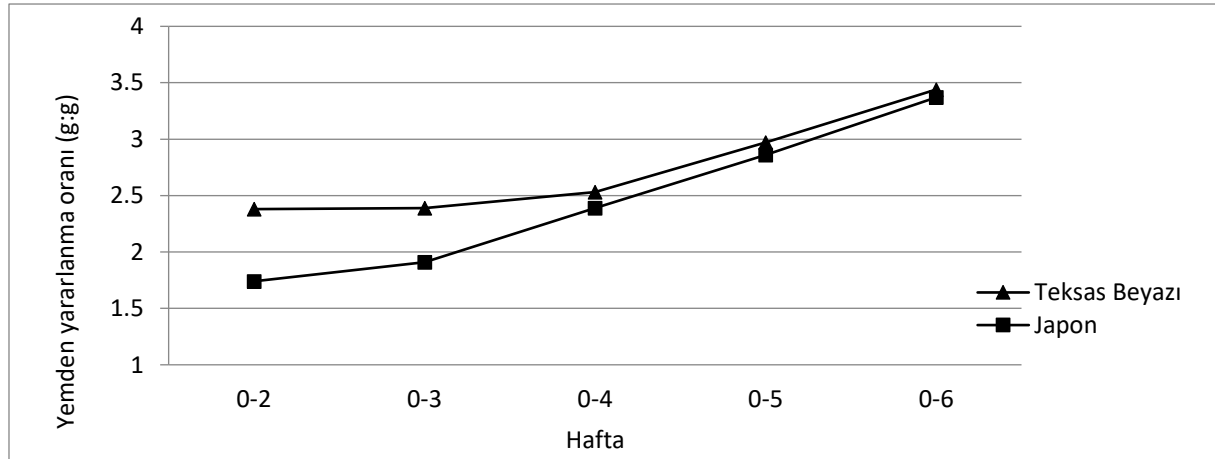
Çizelge 3'e bakıldığında, yem tüketimleri bakımından iki genotip arasında farklılıkların tüm haftalar için önemli (P<0.01, P<0.001) olduğu görülmektedir. Teksas beyazı genotipi daha yüksek canlı ağırlık kazanmasına karşılık, Japon bildircinlarına oranla çok daha fazla yem tüketmiştir. Eklemeli yem tüketimleri bakıldığında, Teksas beyazı tüm besi dönemi boyunca 820.42 g yem tüketirken, Japon bildircinları 678.04 g yem tüketmişlerdir (P<0.001). Altı haftalık bir besi dönemi boyunca, iki genotip arasında bildircin

başına yem tüketimi bakımından 142.38 g'lık bir farkın olduğu (%17.4) görülmüştür. Santos ve ark., (2011) et ve yumurta tipi bildircinların performanslarını karşılaştırdıkları bir çalışmada, günlük yem tüketimini sırasıyla, 30.04 ve 24.16 g olarak bildirmişlerdir. Genotip gruplarının haftalık ve eklemeli yemden yararlanma düzeylerine ilişkin değerler ve bunların haftalara göre değişimi Çizelge 4 ve Şekil 3'te verilmiştir.

Çizelge 4. Teksas Beyazı ve Japon bildircinlerinin haftalık ve eklemeli yemden yararlanma oranlarına ilişkin değerler ve standart hataları.

Hafta	Genotipler		P
	Teksas Beyazı	Japon bildircini	
	Haftalık yemden yararlanma oranı (g:g)		
1	2.56±0.13a	1.70±0.10b	**
2	2.31±0.11a	1.75±0.12b	***
3	2.41±0.18	2.25±0.23	Önz
4	2.76±0.26a	3.50±0.34b	***
5	5.02±0.48	4.77±0.41	Önz
6	6.10±0.54a	8.12±0.68b	***
	Eklemeli yemden yararlanma oranı (g:g)		
0-2	2.38±0.03	1.74±0.03	***
0-3	2.39±0.02	1.91±0.00	***
0-4	2.53±0.02	2.39±0.01	**
0-5	2.97±0.00	2.86±0.01	**
0-6	3.44±0.00	3.37±0.00	**

a,b: Aynı satırda farklı harfle gösterilen ortalamalar arasındaki farklılıklar önemlidir. **: P<0.01, ***: P<0.001, Önz: Önemsiz.

Şekil 3. Teksas Beyazı ve Japon bildircinlerinin eklemeli yemden yararlanma düzeylerinin değişimi.

Çizelge 4'e bakıldığında, haftalık yemden yararlanma oranları bakımından genotipler arasındaki farklılıkların 3. ve 5. haftalar dışında önemli (P<0.01, P<0.001) olduğu görülmektedir. Yemden yararlanma bakımından, 1. ve 2. haftalarda Japon bildircinlerinin, 4. ve 6. haftalarda ise Teksas Beyazının daha iyi olduğu saptanmıştır. Üçüncü ve 5. haftalardaki yemden yararlanma oranları arasındaki farklılıkların ise önemli olmadığı belirlenmiştir. Eklemeli yemden yararlanma oranları bakımından, tüm dönemlerde Japon bildircinleri daha iyi performans göstermişlerdir. 0-6 haftalık dönemde, Teksas Beyazına ait yemden yararlanma oranı 3.44 olarak bulunurken, Japon bildircinlerinde bu oran 3.37 olmuştur. Genelde, 6 haftalık besi periyodu boyunca Japon bildircinlerinin daha iyi yemden yararlandıkları söylenilebilir. Santos ve ark., (2011) et ve yumurta tipi bildircinlerin performanslarını karşılaştırdıkları

bir çalışmada, yemden yararlanma oranlarını sırasıyla, 2.50 ve 2.40 olarak bildirmişlerdir.

Sonuç ve Öneriler

Teksas Beyazı bildircini ile Japon bildircinlerinin altı hafta süreyle besi performanslarının karşılaştırıldığı bu çalışmada, canlı ağırlık, yem tüketimi ve yemden yararlanma düzeyi gibi özellikler bakımından genotipler arasında önemli farklılıklar saptanmıştır.

Besi dönemi sonunda, canlı ağırlık bakımından Teksas Beyazı daha yüksek değerlere sahip olmasına karşılık, daha fazla yem tüketmektedir. Bildircinlerde daha yüksek karkas ağırlığı elde edilmesi hedeflendiğinde, yem tüketiminin de arttığı gözlenmektedir. Her iki genotip arasında dikkati çeken önemli husus, altıncı haftada canlı ağırlık artışı bakımından Teksas Beyazının Japon bildircinlerine oranla en az 3 kat

daha üstün durumda olmasıdır. Altıncı haftada, Japon bıldırcınlarda canlı ağırlık artışı önemli ölçüde azalırken, aynı dönemde Teksas Beyazının canlı ağırlık artışı azalmadan sürmektedir. Bu durum, Teksas Beyazı genotipinin besi süresinin daha uzun olması gerektiğini göstermektedir. Bu nedenle, genelde etçi bıldırcınlar için besi süresinin daha uzun olması gerektiği bildirilmektedir. Ancak, kesim yaşının belirlenmesinde bıldırcınların yağlanma durumu da belirleyici olmalıdır. Kaliteli karkas üretimi için yağlanmanın başladığı dönem dikkate alınmalıdır. Diğer taraftan, besi süresinin tamamı (altı hafta) dikkate alındığında, yemden yararlanma düzeyi bakımından Teksas Beyazının daha dezavantajlı olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, her iki genotipi karşılaştırırken Teksas Beyazının ağır karkası, etinin rengi ve lezzeti, Japon bıldırcınının ise erken kesim yaşı, yüksek döl verimi ve daha iyi yemden yararlanma düzeyi dikkate alınmalıdır. Sonuç olarak, yumurta üretiminde genellikle Japon bıldırcını önerilirken, bıldırcın eti üretiminde piyasanın tercihi olan daha büyük karkas ve daha kaliteli et veren Teksas Beyazı tercih edilebilir.

Çıkar Çatışması Beyanı: Makale yazarları aralarında herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan ederler.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyan Özeti: Yazarlar makaleye eşit oranda katkı sağlamış olduklarını beyan ederler.

Kaynaklar

- Afanasyev, G.D., Popova, L.A., Yerigina, R.A., 2013. Meat productivity of broiler-type quail at different stages of ontogenesis. *Poultry and Poultry Products*. 3, 50-2.
- Aldağ, E., Odabaşoğlu, F., 1995. Farklı genotipteki bıldırcınlarda kuluçka özellikleri, büyüme, yaşama gücü ve karkas özelliklerinin araştırılması. *Van Sağlık Bil. Derg.*, 1: (2), 28-36.
- Anonim., 2019. Farmer. Agricultural Development Department. <https://bureau-insurance.com/en/white-texas-quail/>.
- Anshakov, D.V., Royter, Y.S., Degtyareva, T.N., Degtyareva, O.N., 2020. Methods of creation and characterization of specialized quail meat breed. *IOP Conf. Series: Earth and Environmental Science*,

548, Doi:10.1088/1755-1315/548/7/072053.

- Caron, N., Minvielle, F., Desmarais, M., Poste, L.M., 1990. Mass selection for 45-day body weight in Japanese quail: Selection response, carcass composition, cooking properties, and sensory characteristics. *Poultry Sci.* 69:1037-1045.
- Genchev, A., Mihaylova, G., Ribarski, S., Pavlov, A., Kabakchiev, M., 2008. Meat quality and composition in Japanese quails. *Trakia Journal of Sciences*, Vol.6, No. 4 , pp 72-82.
- Katerynych, O., Pankova, S., 2020. Development of quail growing in Ukraine. *UDC 636.5:001*. DOI: <https://doi.org/10.31073/agrovisnyk202004-06>.
- Kluczek, S., 2009. The period of forming mycoflora of the yeast-like during the raising of the quails. The works of the Commission of Agricultural and Biological Sciences BTN, B66: 21-29.
- Minvielle, F., 1998. Genetics and breeding of Japanese quail for production around the world. *Proceedings of the 6th Asian Pacific Poultry Congress*, 4-7 June, Nagoya, Japan, pp.122-127.
- Minvielle, F., Hirigoyen, E., Boulay, M., 1999. Associated effects of the Roux plumage color mutation on growth, carcass traits, egg production and reproduction of Japanese quail. *Poult. Sci.*, 78: 1479-1484.
- Minvielle, F., 2004. The future of Japanese quail for research and production. *World's Poultry Science Journal* 60(4):500-507.
- Oğuz, İ., 2005. Japon bıldırcınında (*Coturnix coturnix japonica*) karkas ve et kalitesinin kalıtımı. *Hayvansal Üretim*, 46(1): 34-38.
- Santos, T.C., Murakami, A.E., Fanhani, J.C., Oliveira, C.A.L., 2011. Production and reproduction of egg and meat type quails reared in different group sizes. *Brazilian Journal of Poultry Science*. 13 (1): 9-14.
- Toelle, V.D., Havenstein, G. B., Nestor, K. E., Harvey, W. R. 1991. Genetic and phenotypic relationships in Japanese quail. 1. Body weight, carcass, and organ measurements. *Poultry Sci.* 70:1679-1688.
- Wakasugi, N., 1984. Japanese quail. In: *Evolution of domesticated animals* (Mason I.L., Ed.) Longman Inc, Newyork, USA, pp. 319-321.